

Kvalitativní metody v geografii

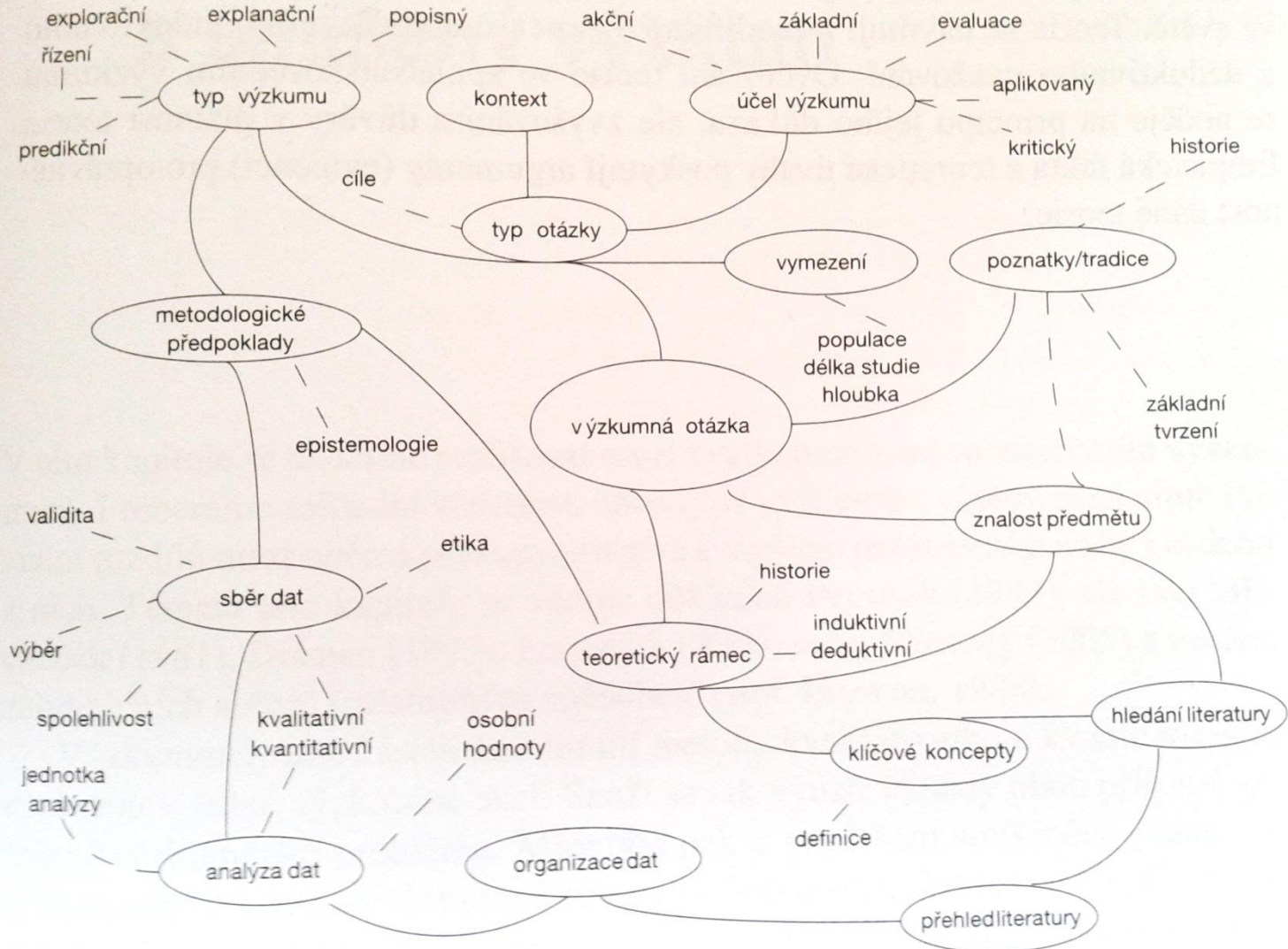
Literatura

- * HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum. Základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. 408 s. ISBN 978-80-262-0219-6.
- * BERRY, Rob (ed.). *Thinking Geography. Macmillan Humanities VELS Level 6*. Australia, 2006. 336 p.
- * Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 9788024601397.
- * Gavora, P. *Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. 2. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2007. 229 s. ISBN 9788022323178.
- * Strauss, A., Corbinová, J. *Základy kvalitativního výzkumu : postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Vyd. 1. Boskovice: Albert, 1999. 196 s. ISBN 80-85834-60-X.
- * *The SAGE handbook of qualitative geography*. Edited by Dydia DeLyser. Los Angeles [i.e. Thousand Oaks, Calif.]: SAGE, 2010. xii, 431 s. ISBN 9781412919913.
- * *Qualitative methodologies for geographers : issues and debates*. Edited by Melanie Limb - Claire Dwyer. London: Arnold, 2001. xv, 303 s. ISBN 0-340-74225-9.

Pár obecných pojmů

- * **Výzkum** – proces vytváření nových poznatků. Systematická činnost, která je vedena snahou zodpovědět kladené výzkumné otázky a přispět k rozvoji daného oboru.
- * **Metodologie** – zabývá se systematizací, posuzováním a navrhováním strategií a metod výzkumu.
- * **Analýza** – rozdělení celku na komponenty a zkoumání, jak tyto komponenty fungují jako relativně samostatné prvky a jaké jsou mezi nimi vztahy.
- * **Syntéza** – složení částí do celku a popis hlavních organizačních principů, jimiž se celek řídí v závislosti na jeho částech.

Konceptuální mapa myšlení

Kvantitativní metody

- * Předpokládá se, že lidské chování můžeme do jisté míry měřit a předvídat. Využívá náhodné výběry, experimenty, strukturovaný sběr dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování.
- * Základní kvantitativní metody:
  - * Statistické šetření
  - * Experiment
  - * Oficiální statistiky
  - * Strukturované pozorování
  - * Obsahová analýza

Kvalitativní metody

- * Negativní definice (Glaser, Corbinová 1989): jakýkoliv výzkum, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických metod nebo jiných způsobů kvantifikace
- * Uplatnění v sociálních a humanitních vědách
- * Reakce na jednostranný postoj, kdy se za hodnotný výzkum považoval pouze kvantitativní (měřitelné vlastnosti objektů)
- * Metody kvalitativního výzkumu se stále vyvíjí

Metody kvalitativního výzkumu

- * Pozorování
- * Texty a dokumenty
- * Interview
- * Dotazník
- * Audio a video záznamy
- * ...

Rozdíly mezi kvantitativní a kvalitativním výzkumem

	Kvantitativní	Kvalitativní
Úloha výzkumu	přípravná	prostředek ke zkoumání interpretací aktérů
Vztah výzkumníka k subjektu	odstup	těsný
Postoj výzkumníka k jednání	vně situace	uvnitř situace
Vztah teorie a výzkumu	potvrzení, falzifikace	teorie často vzniká
Výzkumná strategie	silně strukturovaná	slabě strukturovaná
Platnost výsledků	zobecnění	kontextuální porozumění
Data	tvrdá, spolehlivá	bohatá, hloubková
Zaměření	makro	mikro

Smíšený výzkum

* **Přednosti:**

- * Slova, obrazy a vyprávění se používají pro zesílení významu čísel
- * Čísla slouží ke zvýšení přednosti slov, obrazů a vyprávění
- * Výzkumník může odpovídat na širší a komplexnější výzkumné otázky
- * Vede ke zvýšení obecnosti výsledků

* **Zápory:**

Těžko proveditelné jedním výzkumníkem (čas, peníze, rozsah)

Model vztahů výzkumného projektu

Rysy vědeckého myšlení a uvažování v běžném životě

- * Schopnost navrhnout hypotézy
- * Potřeba předvídat budoucí jevy na základě znalostí
- * Tendence k zobecňování
- * Možnost vyjádřit úvahy textem
- * Používání deduktivního a induktivního myšlení
- * ...

Základní přístupy kvalitativního výzkumu

- * **Případová studie** – podrobný popis a rozbor jednoho nebo několika málo případů
- * **Etnografický přístup** – popis kultury nějaké skupiny lidí
- * **Fenomenologický výzkum** – porozumění, jak jedinci vnímají určitou zkušenost
- * **Narativní výzkum**
- * **Zkoumání dokumentů**
- * ...

Výběr metody

- * Pozorování – při zkoumání toho, co lidé dělají na veřejných místech
- * Interview, dotazník, deník – při zkoumání toho, co lidé dělají v soukromí
- * Interview, dotazník, postojová škála – pokud nás zajímá, co si lidé myslí, co cítí, čemu věří
- * Standardizované testy – když určujeme schopnosti osob
- * Náčrt – pokud zachycujeme určitý stav krajiny

Primární zdroje dat

[1.7] There is a range of primary sources of data that geographers use

Field sketch

A field sketch is a useful method for recording geographical features observed in the field. Draw the sketch in a systematic way: start with the skyline, then fill in the middle ground and finally the foreground. Ensure that features in the middle and background are smaller than those in the foreground to create the impression of distance. Label all features.

Field notes

When observing phenomena in the field, it is a good idea to make a written record of what you have observed. These notes can then be referred to later.

Field Notes - Rural town Study 26.5.07
 Name: Clarefield
 Location: South Western NSW
 approx 20km north of Hay
 Elevation: 100m
 Surrounding features: a farming area - predominantly wheat and sheep. Land is flat to undulating
 Town features: population of 5000
 Shops, hotels etc. are along one main street of 500m. Town is laid out on a grid pattern.

Sketch map

A sketch map is a rough, hand-drawn map that is sketched when observing phenomena in the field. It is useful for analysing the landscape and recording data with annotations.

Observation

Observation is an essential skill of geographical inquiry. Through observation, you can learn a great deal about the world around us. Controlled observation is a helpful tool used by geographers. This involves using test areas, which are monitored over a period of time.

When observing phenomena in the field, it is important to make a record of what you have seen.

Field measurements

In addition to observation, there are a range of measurement techniques geographers can use to collect data in the field. These include water testing, soil testing, transects and quadrats.

transect

a type of cross-section where additional information can be recorded to describe geographical features in a sample area between two points

quadrat

a small, square frame used to examine in detail a small piece of land, usually one metre in size and placed systematically or at random over an area to sample such things as soils, vegetation, or the size of deposits along a beach or river

Interview

An interview is a more open style of questioning than a questionnaire. It gives the researcher the opportunity to ask in-depth questions about their topic of investigation.

The advantage of an interview is its flexibility. It is an adaptable way of finding out things.

Questionnaire

A questionnaire is a useful method for collecting information on a specific topic or issue. It is a tool that is used when a researcher already knows something about the topic and has an idea of the important issues that need to be investigated.

PRIMARY DATA SOURCES

18°C

The channel width is 82 metres

410 centimetres per year

9 out of 10 say YES

STATISTICS

Geographers use statistics to identify and interpret phenomena so they can better understand the environment.

Statistics can be obtained through field measurements, questionnaires, interviews and census data.

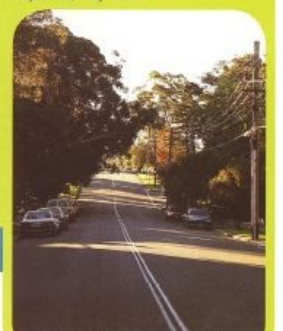
Photographs

Photos make it possible to present to the reader visual images of what you have observed in the field. An advantage of photos is that they show information that cannot be seen on a map. Photos can be particularly useful for examining and illustrating change over time in a given area.

Ray Road in the early 1900s

Ray Road, May 1998

Pozorování

- * Základní dovednost geografického zjišťování
- * Pozorováním poznáváme krajinu kolem nás a procesy, které se v ní odehrávají
- * Pro pozorování je nutné předem stanovit oblast a čas, po který ji budeme sledovat
- * Při pozorování je nutné dělat si **záznam**, co jsme viděli (písemný, fotografie)

Pozorování

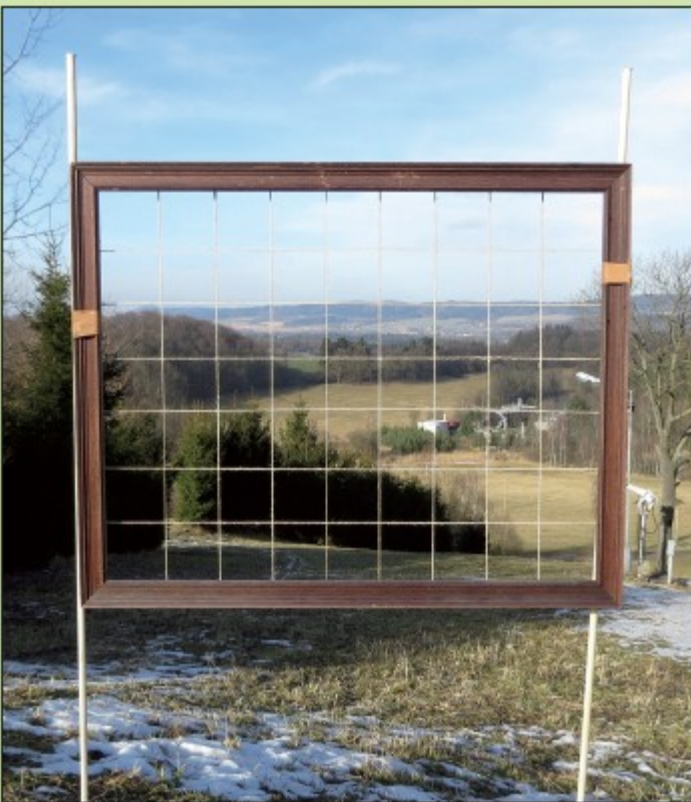
- * skryté x otevřené
- * zúčastněné x nezúčastněné
- * v umělé situaci x v přirozené situaci
- * sebe samého x někoho jiného

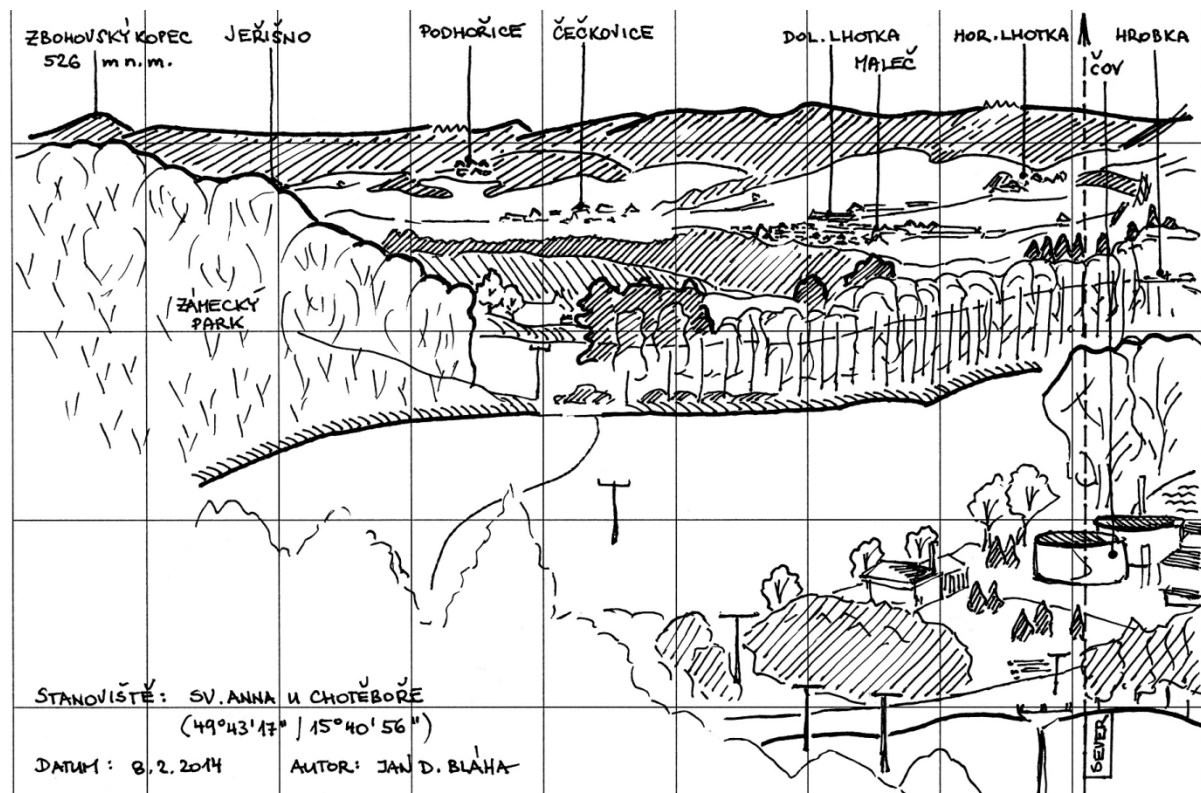
Náčrt

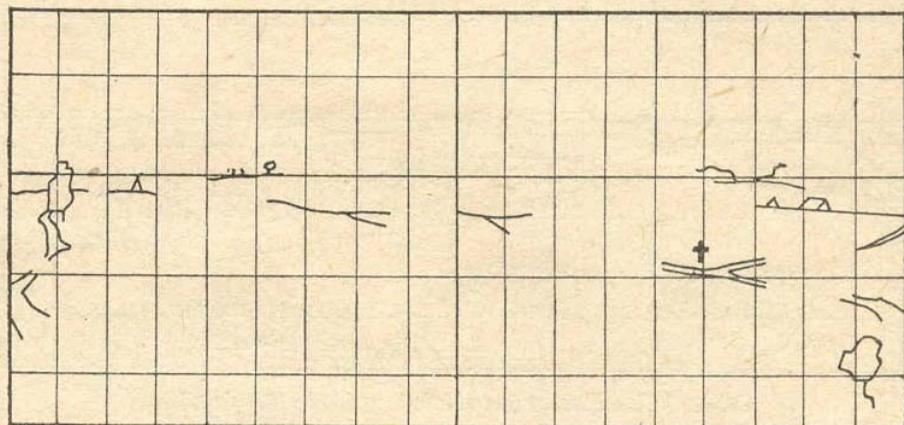
- * Topografický, panoramatický, pochodová osa
- * Slouží pro záznam geografických prvků v krajině
- * Postup kresby **panoramatického náčrtu**:
  - * Zhotovení kostry, zakreslení několika nejdůležitějších bodů a míst, pokud možno pravidelně rozložených. Do této kostry pak můžeme vyznačovat další podrobnosti.
  - * Doplnění linie terénu (např. za sebou jdoucí hřebeny, obrysy lesů, osady, cesty, další místa výhledu apod.)
  - * Zakreslení všeho, co je pro pozorovanou krajinu důležité k jejich identifikaci. Větší podrobnosti lze označit symboly a přidat je do legendy náčrtu.
  - * Dokončení nákresu.

Panoramatický náčrt

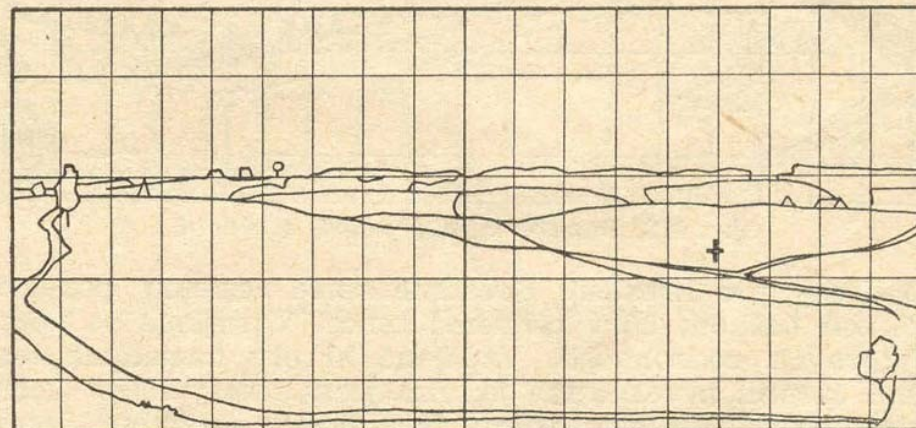

Obr. 3: Ukázka pomocné mřížky umístěné při práci v terénu. Foto: J. D. Bláha

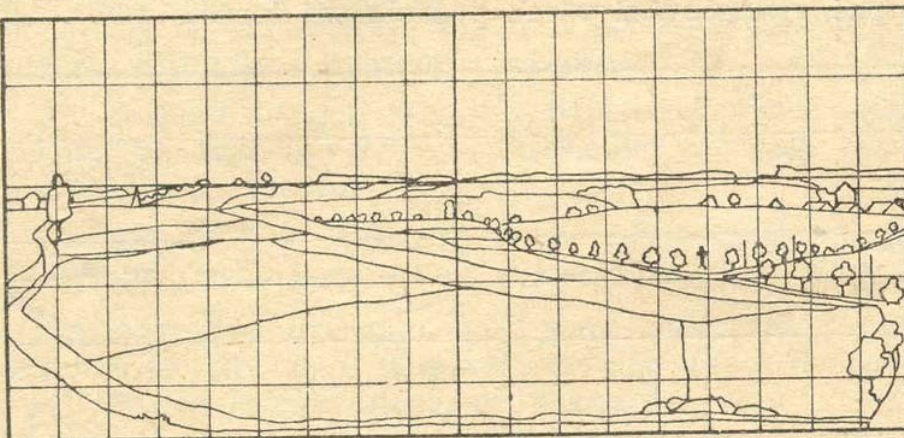

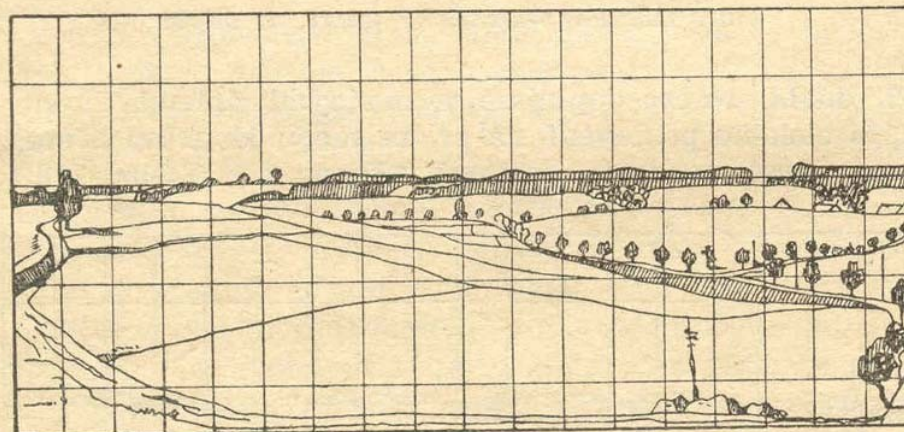
Obr. 115. Panorámatický náčrt, 1. údobí.

Obr. 116. Panorámatický náčrt, 2. údobí.

Obr. 117. Panorámatický náčrt, 3. údobí.

Obr. 118. Panorámatický náčrt, 4. údobí.

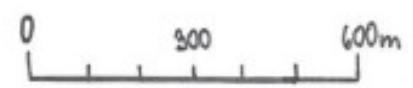
TOPOGRAFICKÝ NÁČRT AREÁLU ZETOR

Topografický
náčrt

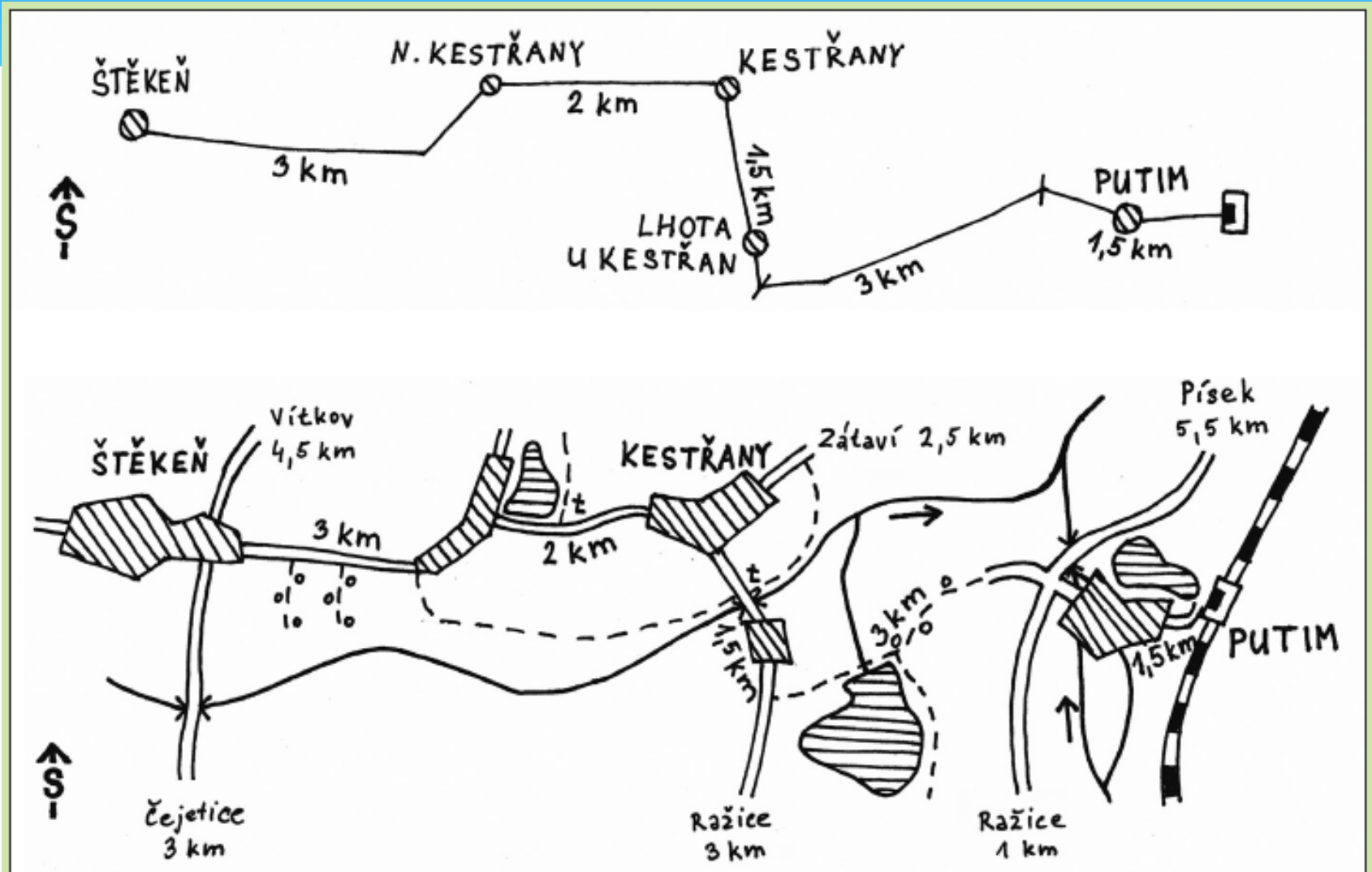
- BUDOVA, STAVBA
- ŽELEZNICE
- ASFALTOVÁ PLOCHA
- ZELENÁ PLOCHA
- VODNÍ PLOCHA

1:10 000

PERNICA M.,
SUJAN P.,
JANOVSKÁ T.,
ŠTĚPÁNKOVÁ A.,
HANIČOVÁ A.
Brno, 2014

Náčrt pochodové osy

Obr. 1: Náčrt pochodové osy – a) jednoduchý, b) podrobný. Autor: J. Hátle

Měření v terénu

- * Kvant. metoda, ale někdy nezbytná pro získání kvalitativní informace
- * Počet
- * Vzdálenost
- * Výška
- * Rozloha
- * Rychlost
- * ...
- * Manuálně
- * Pomocí moderních technologií

Dotazníkové šetření

- * Nutná dovednost, citlivost, interpersonální porozumění a disciplínu
- * Pozornost je třeba věnovat hl. začátku a konci rozhovoru (začátek – uvolnění psychické bariéry a zajistit souhlas se záznamem, otázky neproblémové)
- * Typy otázek (Patton, 1990):
  - * o zkušenostech a chování
  - * o názorech a hodnotách
  - * o pocitech
  - * o znalostech
  - * o vnímání
  - * demografické a kontextové

Příprava dotazníku

- * Navržení dotazníku
  - * Cíl dotazníku
  - * Vzorek respondentů – přesnost je úměrná počtu statistických jednotek
  - * Rovnoměrné zastoupení výběrové struktury (např. muži/ženy)
- * Pilotní test
- * Revize na základě pilotáže
- * Aplikace dotazníku u zkoumané skupiny

Dotazníkové šetření – kladení otázek

- * Uzavřené otázky (odpovědi jsou předem dány)
  - * sémantický diferenciál
- * Otevřené otázky (odpovědi napsané respondentem)
- * Polouzavřené otázky

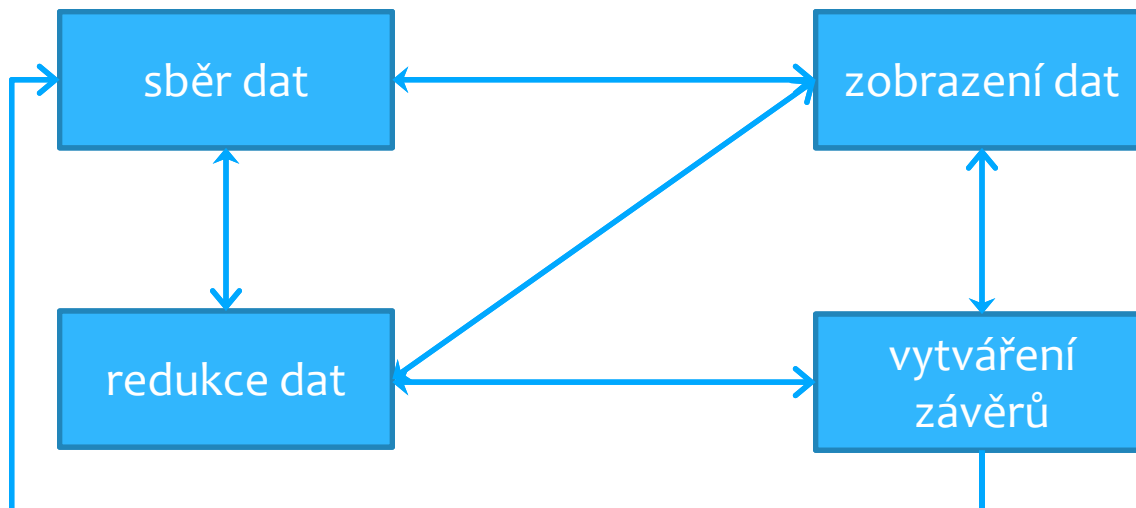
Dotazníkové šetření - realizace

- * **Osobně** – nejvyšší návratnost, vysoká validita dat, ale nejnáročnější na čas, finance...
- * **On-line aplikace** – např. google docs, nízká návratnost, nízká validita dat
- * **Telefonicky**

Dotazníkové šetření - vyhodnocení

- * SW pro organizaci a analýzu získaných dat
- * Čištění dat

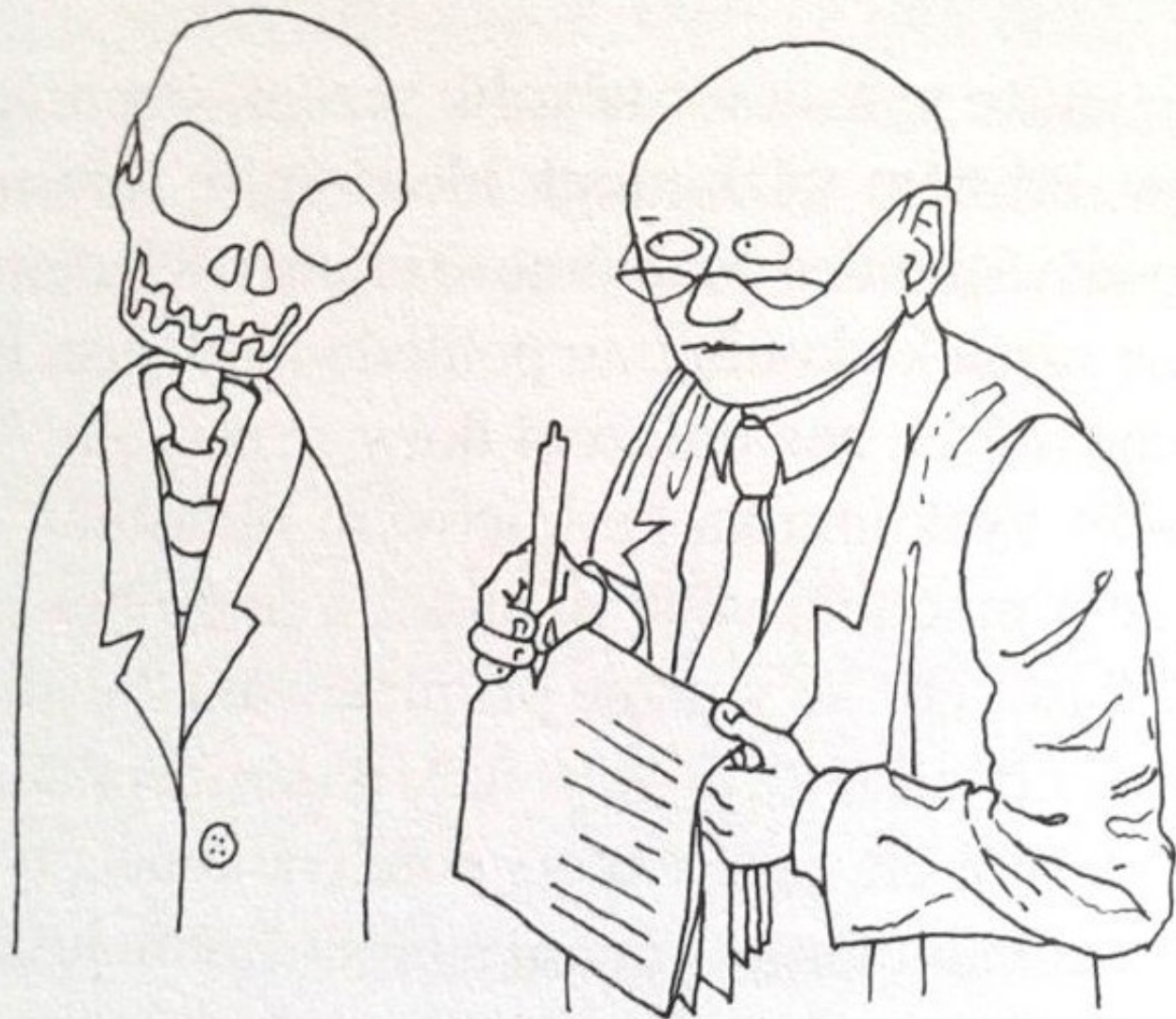
Provázanost jednotlivých kroků analýzy kvalitativních dat

Dotazníkové šetření – zobrazení výsledků

- * Slouží k názorné organizaci a kompresi informací → usnadnění interpretace a závěrů
  - * Tabulky
  - * Blokovaná schémata
  - * Vývojová schémata – prostředek pro studium rozhodovacích procesů
  - * Grafy
  - * Mapy (kartogram, kartodiagram, kognitivní mapa)
  - * ...

A UŽ SE DOSTÁVÁME
K POSLEDNÍ OTÁZCE...

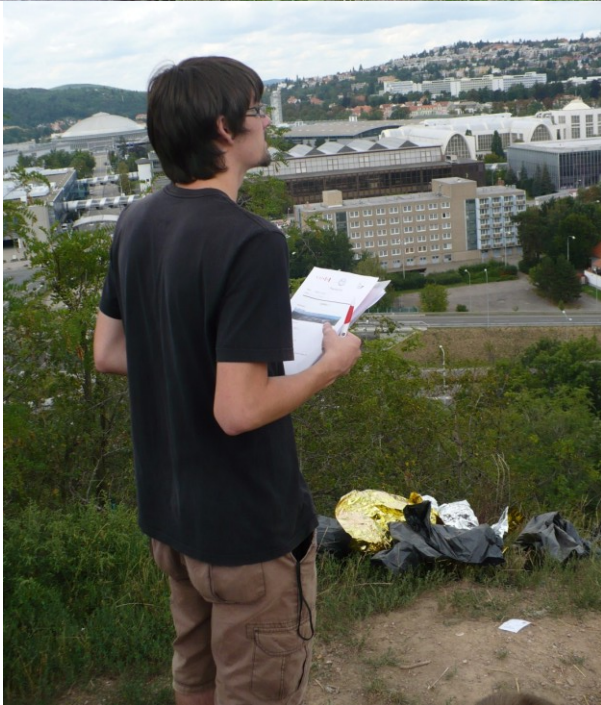

Práce v terénu

- * Všechny výše uvedené metody vyžadují přímou práci v terénu

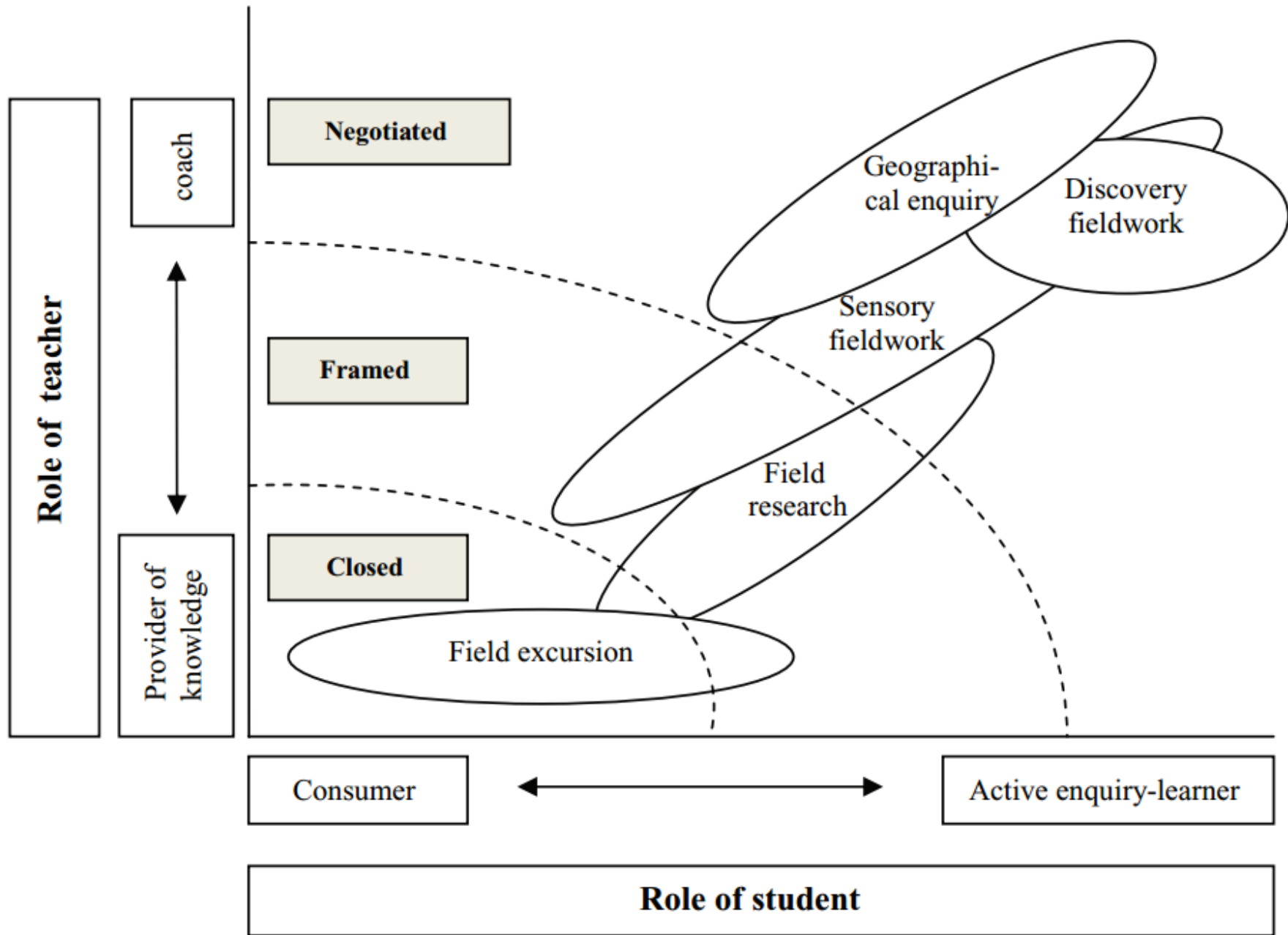

Figure 1. Tentative view on roles of teacher and student in different fieldwork strategies (adapted from Caton, 2006; Foskett, 1997; Job et al., 1999; Roberts, 2003).

Interview

- * = metodicky vedený **rozhovor**
- * **Fáze:**
  - * 1. úvodní - navázání kontaktu, navození atmosféry, určení tématu, času, účelu, ujištění
  - * 2. jádro rozhovoru – vlastní dotazování
  - * 3. závěr rozhovoru – shrnutí, uvolnění atmosféry, naladění na další spolupráci
- * **Standardizovaný** - předem dány otázky, musí být zachováno i přesné řazení, neboť i jiným pořadím kladení otázek lze ovlivnit (a případně i zkreslit) verbální chování respondentů. Výsledky z takového šetření jsou poměrně dobře srovnatelné
- * **Nestandardizovaný** - umožňuje zaznamenat širší souvislosti mezi zkoumanými fenomény. Předem daný jen záměr výzkumu, proto je možné otázky (a jejich formulaci či pořadí) měnit podle situace, což na druhou stranu znesnadňuje) srovnávat výsledky jednotlivých respondentů. Proto se používá přednostně při kvalitativním výzkumu na rozdíl od kvantitativního, který již ze své podstaty musí počítat právě s dobrou srovnatelností.

Skupinová diskuze, interview, vyprávění

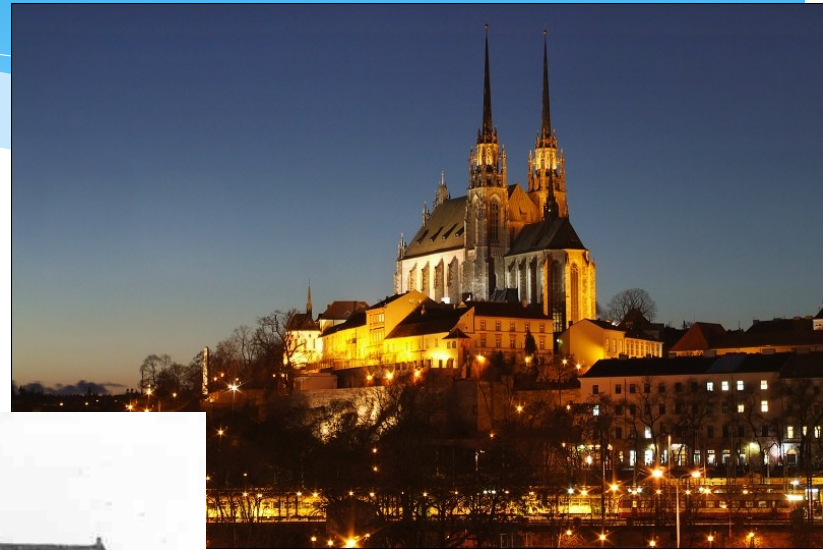
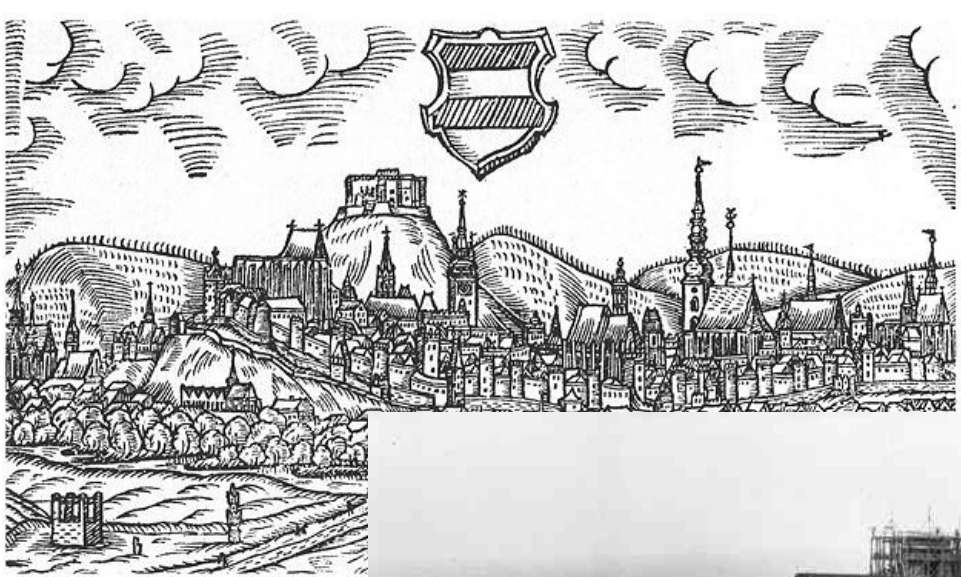
- * Nutné:

- * vhodně zvolit skupinu
- * pečlivá příprava
- * role moderátora
- * vysvětlení cíle skupiny, představení členů, popud k diskusi
- * uvádění podnětových argumentů
- * na konec „metadiskuze“ – rozhovor o diskusi

Delphi panel

- * vychází z názvu mystické antické věštírny
- * technika je založena na předvídání budoucích výsledků – za účasti expertů v daném vědním oboru
- * technika využití subjektivních názorů skupiny lidí za účelem nalezení společného konsenzu
- * anonymní odpovědi – názory členů musí být získány formálními dotazníky
- * opakovaná a kontrolovaná odezva – interakce je zefektňována systematickými cvičeními řízenými několikerým opakováním, s pečlivě řízenou odezvou za každým kolem
- * statistická skupinová odpověď – názor skupiny je definován jako přijatelný průnik názorů jednotlivců v konečném kole

Fotografie

Sekundární zdroje dat

[1.14] There are a range of secondary sources of data and information that geographers use

Background reading
When you do not know a lot about the topic that you plan to research, background reading can be a good place to start. There is a wide range of materials available: books, reports and academic journals. These can contain a variety of data: text, field results, graphs, statistics, maps, interpretative diagrams, and discussions that could help you with your research.

Non-print media

Television and radio programs are other sources of secondary data. You can gain valuable information from the many documentary programs on television across a range of subject areas: wildlife, environmental issues, disease, development issues, tourism, natural disasters or political issues. You can also obtain similar information from talk-back and infotainment programs on various radio stations that program more than just music.

7.30 Planet Earth. Documentary series: Mountains. Tours the mightiest mountain ranges on the planet, beginning with the birth of a mountain at one of the lowest places on earth and ending at the summit of Everest, G, S. 39158

9.30 Rough Science. Six-part British science series: Mountain. The team is at the edge of the largest collapsed volcanic crater in the world. Geologists have spent decades measuring the size of the area's mountains but the team only has just three days. Their challenge is to record the territory's vital statistics and they won't have a helicopter to help them. WS, S. 1417535

The internet

The internet is a global network of computer data sources. The World Wide Web, which was first developed in 1989, makes the internet easy to use. A browser is a software program that can be installed on your computer to allow you to access information on the World Wide Web, for example Mozilla Firefox™ or Microsoft Internet Explorer™. A browser contains various tools that can be used to undertake research on the web.

There are two main types of search engines that can be used when conducting research using the web: subject guides such as EdNA, and search engines such as Google and Yahoo.

It is important to remember that nobody has control over what information is placed on the internet and who puts it there. You must critically examine any material to determine how reliable it is. Ask questions such as: 'Who wrote the material and are they an expert in their field?', 'Who maintains the site that it was found on?', 'Is a university or a government organisation, for example?', 'How old is the material?' and 'Why has the material been put on the internet?'

The benefit of data on the internet is that it is often more up to date than printed material.

SECONDARY DATA SOURCES

Print media

The print media—newspapers, magazines, advertising material—is a major source of secondary data. In a country like Australia, we have access to daily, weekly and monthly items that provide a huge range of opinions, news reporting and other information.

In addition to purchasing newspapers and magazines or sourcing them from libraries, which are useful for obtaining back copies, a range can be found on the internet. The Age website, for example, can be found at <www.theage.com.au>. This site contains an archive site that allows you to browse through newspapers of the previous week. It also contains News Search, a three-month archive of Fairfax publications. Keywords are used to search for articles. The search produces titles and abstracts of articles sorted by relevance. If you want to access the full article, a fee is charged.

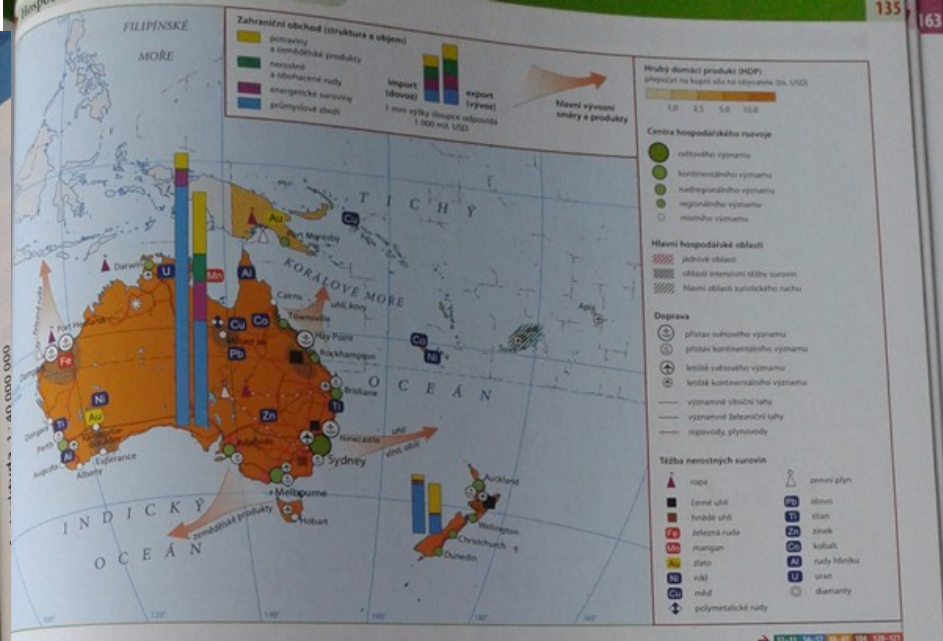
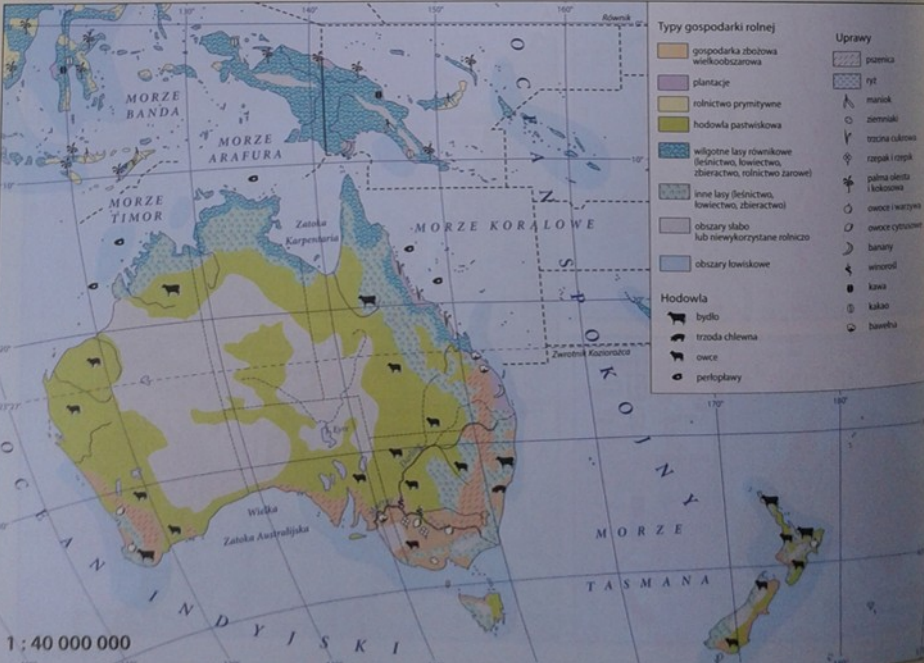

Refer to page 16–17 for the conventions of acknowledging secondary sources.

Analýza map, grafů, tabulek...

2 農牧業

4 鉱工業

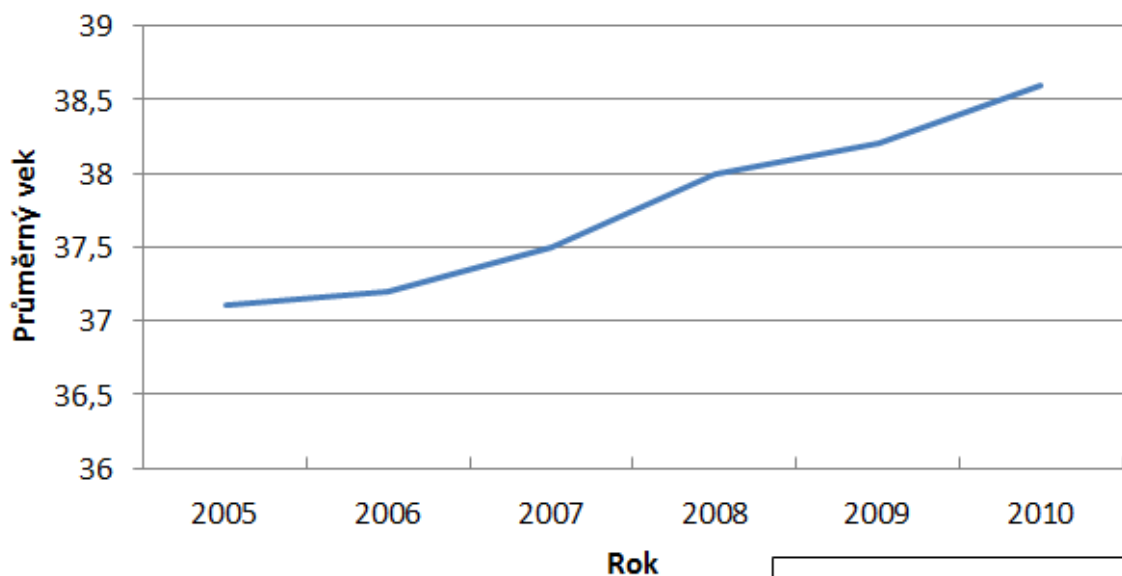
3 牧畜と鑽井盆地

5 オーストラリアの上位輸出相手国・地域

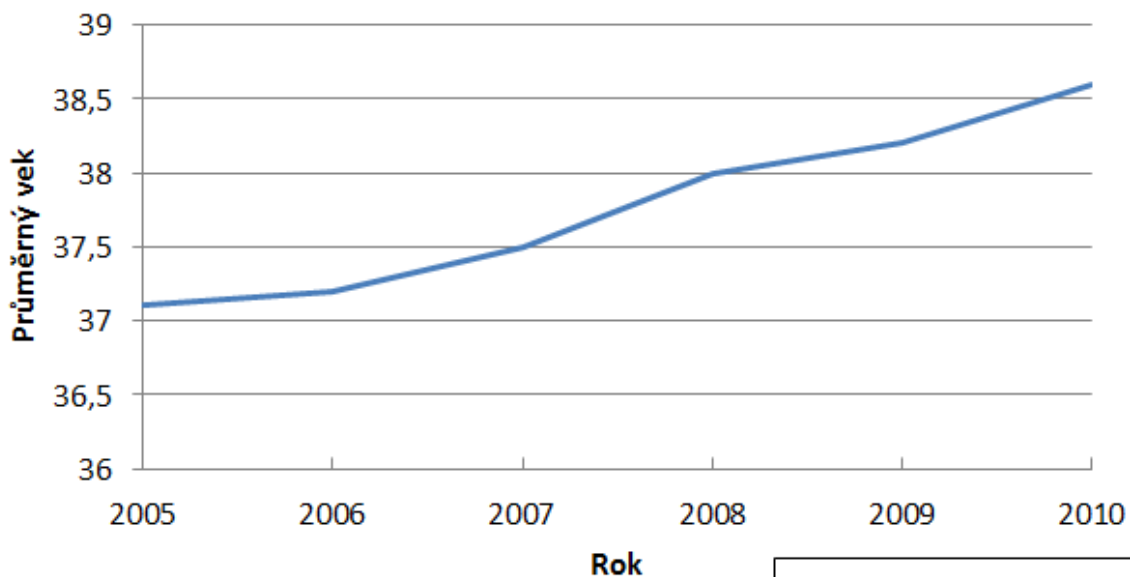

Průměrný věk obyvatel ČR v letech 2005 - 2010

Zdroj dat: fiktivní data

Průměrný věk obyvatel ČR v letech 2005 - 2010

Zdroj dat: fiktivní data

Který graf je
správně? Proč?

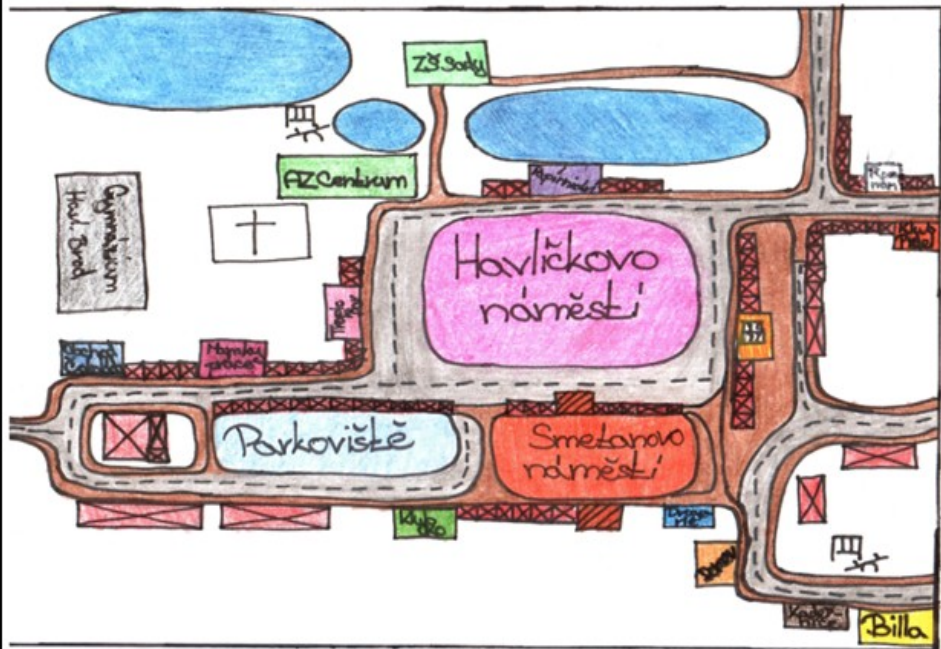
Mentální mapa

- * směs objektivních znalostí (např. znalosti o poloze geografických objektů) a subjektivního vnímání prostoru (odrážející preference tvůrce mapy)
- * mapuje vztah lidí k (s) jejich prostředí(m), jejich znalost, prostorové preference, libost nebo nelibost, aktivitu, rytmicitu a prostorovou rutinu
- * umožňuje identifikování individuálních postojů, hodnot, vlastností, zájmů, znalostí a také významů, které lidé dávají určitým místům
- * vyjadřuje, jak lidé využívají prostor, jak si ho osvojují či přivlastňují, co pro ně znamená, jaké významy do něj vkládají a jak je interpretují apod.

Základní prvky mentální mapy

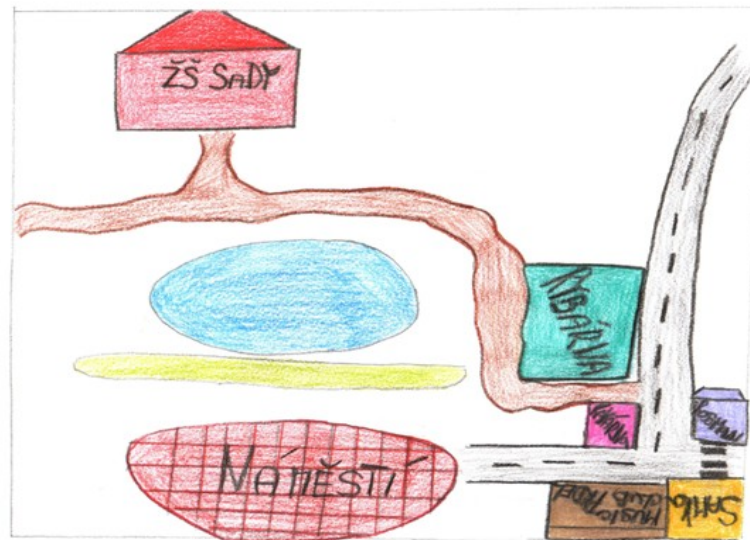
- * Podle Lynche (1960) patří mezi základní prvky mentální mapy:
  - * **uzly** – body a významná místa ve městě, do nichž pozorovatel může vstupovat (křižovatky, místa střetávání, ohniska aktivit nebo místa výrazné změny na dopravní komunikaci);
  - * **oblasti** – střední až velké části měst, které je pozorovatel mentálně schopen pojmout, a jejichž integrita je dána podobností určitého jevu, nebo jak říká Lynch jejich jednotným charakterem;
  - * **cesty** – jakékoliv liniové trasy, cesty, dráhy, ulice, kanály, železnice, po nichž se obvykle, příležitostně nebo potenciálně pozorovatelé pohybují;
  - * **významné prvky** – snadno rozlišitelné objekty jako jsou budova, znak, strom, obchod, které jsou v kontextu svého prostředí unikátní, snadno zapamatovatelné a mezi které pozorovatel přímo nevstupuje;
  - * **okraje** – lineární prvky mentálních map, které nejsou pozorovateli přímo využívány, ale představují pro ně většinou neprostupné zlomy v jinak kontinuálním prostoru.

OKOLÍ ŠKOLY HAVLIČKOVŮ BŘOD

- rybník
- domy
- knihovna
- hřbitov
- kostel
- parková
- cesta, chodník
- silnice

OKOLÍ ŠKOLY HAVLIČKOVŮ BŘOD

- RYBNÍK OBORA
- SILNICE
- PŘECHOD PRO CHODCE
- PARK
- CESTA

Ukázky mentálních map prostoru okolí Základní školy V Sadech v Havlíčkově Břodě očima žáků 9. ročníku. Zdroj: Žáci ZŠ V Sadech. In: Kletečka 2013.

Tištěná a netištěná média

KVALITATIVNÍ VÝZKUM

V odborné literatuře se jednotlivé přístupy někdy vyskytují pod odlišnými názvy nebo se jejich obsah překrývá. Nejobecnější charakter má z tohoto hlediska případová studie. Můžeme v ní uplatnit různým způsobem prvky etnografického nebo biografického výzkumu, případně směrů nejrůznějších metod kvantitativního a kvalitativního charakteru.

4.1 Případová studie

V případové studii jde o detailní studium jednoho případu nebo několika málo případů. Zatímco ve statistickém šetření shromažďujeme relativně omezené množství dat od mnoha jedinců (nebo případů), v případové studii sbíráme velké množství dat od jednoho nebo několika málo jedinců. V případové studii jde o zachycení složitosti případu, o popis vztahů v jejich celistvosti. Případová studie v sociálněvědním výzkumu je podobná mikroskopu; její hodnota závisí na tom, jak dobře je zaostřena. Předpokládá se, že důkladným prozkoumáním jednoho případu lépe porozumíme jiným podobným případům. Na konci studie se zkoumaný případ vřazuje do širších souvislostí. Může se srovnat s jinými případy, provádět se také posouzení validity výsledků.

PŘÍKLAD 4.1

Pozorování čtyř učitelů

Příkladem případové studie je výzkum, který prováděl Placek (1984). Jeho mnohonásobná případová studie se zabývala dvěma otázkami:

- Jak učitel tělocviku plánuje výuku?
- Které faktory ovlivňují způsob plánování?

V rámci studie Placek postupně pozoroval čtyři učitele vždy po 14 dnech. Jeho data sestávala z poznámek o pozorování, z rozhovorů a z výňatků písemné přípravy učitelů. Výzkumník sledoval zvoleného učitele po celý den. Každý učitel působil na škole jiného typu. Výzkumník zaznamenával z toho pramenící rozdíly v práci učitelů.

Studii autor zdůvodnil nedostatkem znalostí o způsobech plánování výuky učitelem. V dostupné literatuře nenašel žádný pramen, který by uváděl informace o podobném výzkumu s učiteli tělocviku. V závěru své práce Placek porovnával své výsledky s několika podobnými studii, které se zabývaly učiteli jiného zaměření.

Uvedme typy případových studií rozlišené podle sledovaného případu:

- Osobní případová studie.** Jde o podrobný výzkum určitého aspektu u jedné osoby. Pozornost se věnuje např. minulosti, kontextovým faktorům a posto-

WIKIPEDIE
Otevřená encyklopedie

Článek Diskuse

Případová studie

Případová studie (též **kazuistika**, anglicky *case study*) je jednou z metod kvalitativního výzkumu. Stručně bývá charakterizována jako detailní studium jednoho, či malého počtu případů za účelem aplikace získaných poznatků při porozumění případům obdobným.^[1] Je považována za způsob sociologické analýzy a uváděna jako synonymum *monografie*, či monografické procedury.^[2]

Obsah [skrýt]

- Charakteristika
- Typy případové studie^[1]
  - Typy případové studie podle R. E. Stakea
  - Typy případové studie podle R. K. Yin^[4]
- Historie
- Reference
  - Další zdroje

Charakteristika [editovat | editovat zdroj]

Případová studie je výzkumnou metodou běžně užívanou v disciplínách psychologie, sociologie, politologie, antropologie atd. Předpokladem případové studie je soustředění na jeden sociologický objekt či jednu sociologickou jednotku, jakou může být typický i specifický jednotlivec, rodina, pracovní, zájmová či etnická skupina, lokální komunita či instituce. Tento "případ" následně studie nahlíží, sleduje a zpracovává jako celek ze všech sociologicky relevantních aspektů. Typickým a nejběžnějším příkladem případové studie je komunitní studie. Pro případovou studii je charakteristická kombinace různých technik sběru informací, z nichž je preferována **analýza dokumentů** (např. historických pramenů či statistik) ve spojení s **přímým pozorováním** předmětu studie, případně **interview**. Užívány jsou zvukové i vizuální záznamy. Pro případovou studii jsou obecně doporučovány spíše kvalifikační metody a techniky než metody statistické, i ty však mohou být hojněji užity.^[2] Zatímco ve statistickém šetření je shromažďováno omezené množství dat mnoha jedinců (respektive případů), v případové studii je sbíráno velké množství dat od jednoho nebo několika málo případů. Případové studie vychází z předpokladu, že důkladné prozkoumání jednoho případu napomůže porozumění případům podobným.^[3] Ze svého charakteru si nak ale nečiní nárok na statistickou zobecnitelnost

YouTube CZ

GCSE Geography Case Studies: Volcanoes

3:38 / 4:22

Forma výzkumné zprávy (či BP/DP) – I.

- * **Název** – přímý popis toho, o čem ve zprávě půjde
- * **Abstrakt** – stručný popis cíle, metod a výsledků
- * **Úvod** – určení zprávy nebo pojmenování účelu, předmětu a aspektů výzkumu; zdůvodnění výzkumu
- * **Přehled dosavadních poznatků**
  - * obecný přehled literatury se vztahem k tématu výzkumu
  - * rozbor literatury
  - * prezentace teoretického rámce práce
- * **Metody**
  - * Obecný popis výzkumných strategií a procedur
  - * Popis sledovaných případů
  - * Popis místa výzkumu
  - * Diskuze sběru dat, organizace dat a analytických procedur

Forma výzkumné zprávy (či BP/DP) – II.

- * **Výsledky**

- * Obecný popis výsledků
- * Objasněné propojení výzkumných otázek a výsledků

- * **Diskuze, závěry**

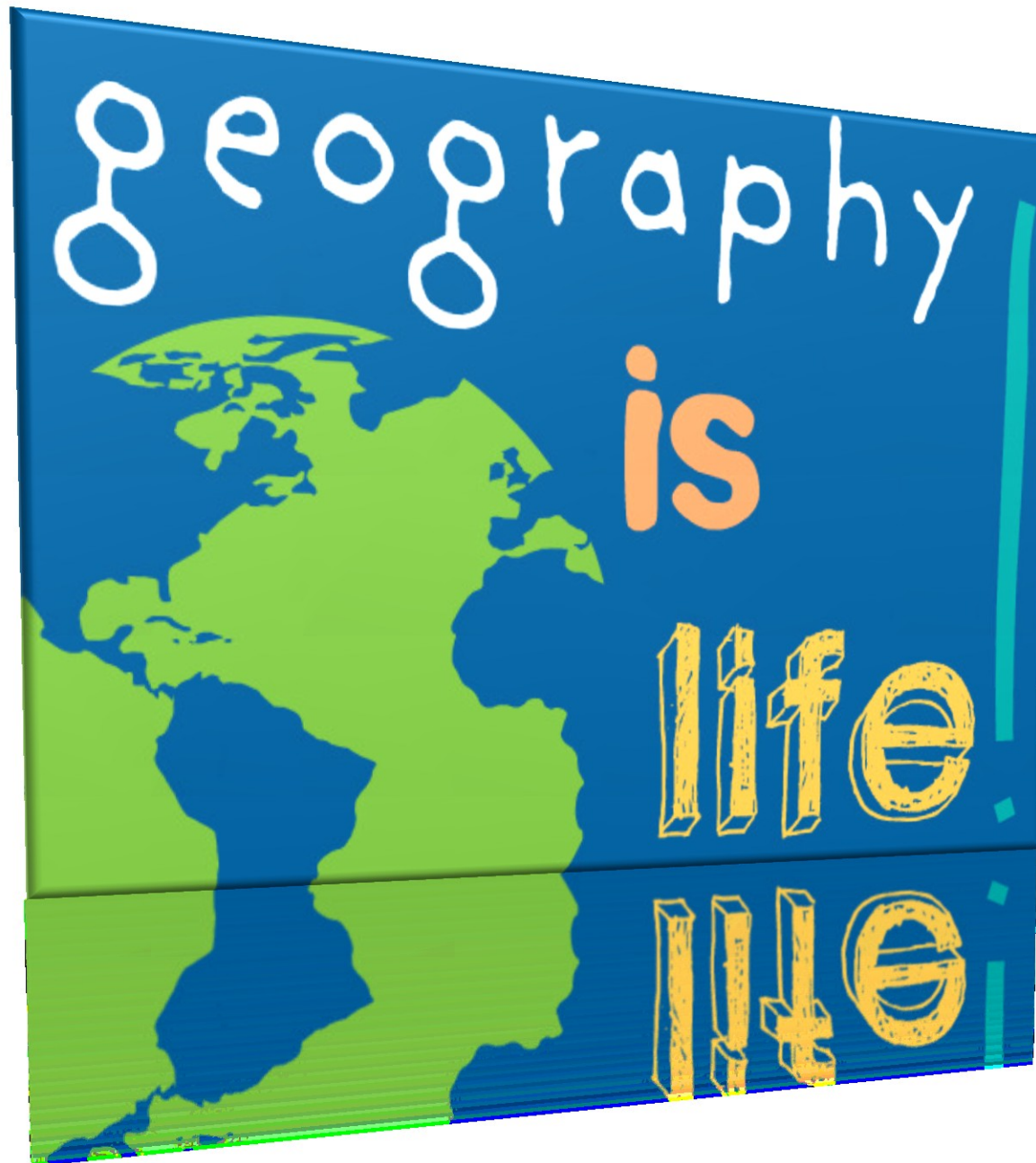
- * Analytické úvahy o výsledcích ve vztahu k dosavadním výsledkům jiných studií
- * Diskuze o hodnověrnosti a přenositelnosti výsledků
- * Důsledky a navržená opatření
- * Možnosti dalšího výzkumu, otevření nových otázek

- * **Bibliografické citace**

- * **Přílohy**

Etika výzkumu

- * Poučený (informovaný) souhlas – osoba se účastní studie pouze pokud s tím souhlasí
- * Zachování soukromí, ochrana dat
- * Představení cílů a okolností výzkumu
- * Citace
- * ...

á, Ph.D.

i.cz